

DOMOVINA

Upravištvo in uredništvo »DOMOVINE« Ljubljana, Knaflejeva ul. št. 5. II nadstrop., telefoni od 3122 do 3126. Račun poštne hranilnice, podruž. v Ljubljani št. 10.711.

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9, polletno 18, celoletno 36 din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12, polletno 24, celoletno 48 din. — Amerika letno 1 dolar.

Eno misel ima ves narod v Jugoslaviji

»Petit Parisien« objavlja izjavo glavnega tajnika Hrvatske seljaške stranke g. dr. Jurija Krnjevića, ki je izjavil med drugim:

»Jugoslavija je mirna v vsakem pogledu, toda prav tako odločna. Na naših mejah ni čet, ki bi bile za nas neposredno opasne. Jugoslavija je ukrenila vse potrebno, da že v naprej prepreči vsako presenečenje od zunaj

in od znotraj. Ves narod je danes v Jugoslaviji prežet od misli, da bo branil za vsako ceno svojo narodno in državno neodvisnost. Po sporazumu med Srbi in Hrvati gleda Jugoslavija večrega čela v bodočnost, jugoslovenska vojska pa je storila vse potrebne ukrepe, da je naša nevtralnost v vsakem oziru zavarovana.«

Kakor papige čenčajo najneumnejše izmišljotine

»Narodna pravda«, glasilo bosanskih muslimanov, prinaša nekaj odločnih besed na račun gobezdačev, ki s svojimi neumnimi izmišljotinami zanašajo nemir med ljudi. List piše med drugim:

»Živimo v času, ko se razširi med ljudi kaka vest kakor kuga in kroži od ust do ust, od ušesa do ušesa. Včasih zadošča ena sama beseda in domišljija poklicanih gobezdačev skuje iz nje nad vse zanimivo razburljivo vest. Čim bolj je neumna in nemogoča, tem rajši jo ljudje pripovedujejo drug drugemu in se pri tem še trudijo, da bi ji nadeli čim večji videz verjetnosti. Ljudje čenčajo kakor papige najneumnejše izmišljotine in jim pri tem sami verjamejo. V drugih časih bi imeli

za čenčace pomilovalen nasmeh kakor za majhne dušice, ki se hranijo z izmišljenimi razburljivimi vestmi. V današnjih resnih časih pa postanejo ti gobezdači lahko velika nesreča. Zato jim je treba odločno stopiti na jezike. Ljudje božji, prekinite pripovedovanje takih čvekačev z odločno zahtevo, naj povedo, kje so izvedeli svoje vesti. Če imenujejo ime, pojdite z njimi k navedeni osebi, ako ne, potem jih javno osmešite in povejte vsakomur, da si v teh resnih časih izmišlja ta in ta razburljive vesti in laže na pretek. Storili boste s tem veliko uslugo državi, pa tudi narodu, ki je danes kakor kruha potreben miru in treznega gledanja na razvoj razmer okoli nas.«

Naš kmet od visokih cen žita nima koristi

Pred dnevi se je vršilo šesto zasedanje kmetijske zbornice za dravsko banovino v Ljubljani. Vodil ga je predsednik g. Martin Steblovnik. Po njegovem nagovoru je podal glavni tajnik zbornice g. dr. Lavrič obširen pregled razvoja na tujih in domačih tržiščih v preteklem kakor tudi v letošnjem letu. Posebno pažnjo je posvetil žitu. Dvig žitnih cen je neugodno odjeknil v krajih, kjer velik del kmetov kupuje žito, a oni, ki ga prodajajo, so ga prodali že v jeseni po mnogo nižjih cenah. Zato se čujejo hude pritožbe zaradi Prizada, ki ni skrbel, da bi se cene ustalile, s čimer bi zaščitil tudi rabnike.

Prizad je lani pokupil okoli 36.000 nov pšenice, katero je delno izvozil no prodal upravi in direkciji za p. Danes nima nobene zaloge in ne more nič vplivati na trg. Nasproti zdajšnji ceni je zavzela kmetijska zbornica v Novem Sadu in z njo še nekatere druge stališče, da je ta dvig upravičen. Mi smo sicer vedno za visoke cene kmetijskih pridelkov, toda takrat, ko kmet prodaja, ne pa takrat, kadar velik del kmetov kupuje in ko samo majhen del veleposestnikov po večini tuje narodnosti zadržuje žito. Vlada pripravlja zaradi tega uredbo o posredovanju na trgu

pšenice.

Govoreč o tuščici je poudaril g. dr. Lavrič, da na trgu turščice Prizad ne posreduje. Izvoz turščice je izredne važnosti za naše devizno gospodarstvo, tako da velja pravilo, da je ob dobrem izvozu turščice dosti deviz in obratno. Zdajšnja visoka cena pa je močno prizadela zlasti siromašne (pasivne) kraje. Cene turščici pa zaradi povpraševanja pasivnih krajev še vedno rase in je država nasproti temu skoro brez moči. To stanje skuša omejiti vlada s popisom zalog, z dokupom v tujini in z omejitvijo izvoza svinj. Povečanje cen ni šlo niti najmanj v korist našega kmeta, temveč v njegovo škodo, česar ne smemo pozabiti, ako se govori o povečanju cen kmetijskih pridelkov in povečanju kmetove kupne moči.

Glede živinoreje je položaj prav tako nezadovoljiv, saj ni dvig življenjskih cen v skladu s podražitvijo drugih predmetov. Glavni vzrok nizkih cen je pač okolnost, da je šel naš izvoz predvsem v Nemčijo, ki pa ima sama zelo stalne cene in ni pristala do zadnjega na nobeno povišanje.

Za les je nastalo zadnji čas veliko povpraševanje in so se cene dvignile na višino, kakor je nismo imeli v povojni dobi, čeprav tudi pri lesu ni mogel kmet izkoristiti ugo-

dnega položaja, ker so prekupci že prej pokupili blago.

Vinska trgovina je v zastoju in je mnogo vina še v kletih vinogradnikov, zato so cene vinu padle. Sadje in hmelj sta se dovolj dobro odrezala.

Huda zima ni napravila na žitu škode, pač pa so utrpeli sadovnjaki in vinogradi od mraza in zajcev občutno škodo.

Naposled je bila na seji sprejeta resolucija, katere vsebina je v glavnem tale:

V teh hudih dneh izjavljajo zastopniki slovenskega kmečkega stanu svojo neomajno ljubezen in pripravljenost do skrajnih žrtev za našo skupno domovino Jugoslavijo in za naš kraljevski dom Karadjordjevičev. Ob enem izražajo željo, da bi se čim prej ustanovila samostojna banovina Slovenija.

Kmetijska zbornica ugotavlja, da oblastva doslej niso dovolj upoštevala njenih prošelj, predlogov, mnenj in zahtev, kar onemogoča uspešno izvrševanje zborničnih nalog. Zato zbornica ponovno opozarja oblastva na svoje dozdašnje zahteve, zlasti na potrebo tesnejšega sodelovanja s kmetijskimi zbornicami pri izdajanju zakonov, uredb in ostalih ukrepov, ki zadevajo kmečki stan. Cement za kmetijske svrhe naj se oprosti državne trošarine. Nujno je potrebno spremeniti lovski zakon. Izboljša naj se kmetijska izobrazba, zlasti kmetijski pouk v ljudskih šolah. Zavaruje naj se kmečka posest, zlasti v pogledu prehajanja v nekmečke in tuje roke. Uredba o državni trošarini pa naj se spremeni v tem smislu, da se dovoli plačevanje trošarine na vino in žganje po pavšalu in da se ne pobira trošarina pri zamenjavi vina za kmetijske pridelke med neposrednimi pridelovalci.

Kmetijska zbornica poudarja od svojega postanka potrebo po pravičnih cenah za kmetijske pridelke. Razvoj cen pridelkov, ki jih kmet prodaja in onih, ki jih kupuje, je zlasti v dobi zadnje gospodarske stiske šel v škodo kmeta, čigar pridelki niso imeli nobene cene, kar je dovedlo do obubožanja kmečkega stanu. Zbornica se zaveda, da cene niso odvisne od dobre volje činiteljev v naši državi, zato pa tem bolj zahteva, da se na onih področjih, ki so dostopna državnemu posredovanju, posveča pravična skrb vsem panogam kmetijskega pridelovanja. Velik del kmečkega prebivalstva, zlasti v pasivnih krajih naše države, mora kupovati žito in zato se ne more strinjati ne z dozdašnje žitno politiko, še manj pa s položajem, kakor je nastal v zadnjem času na trgu pšenice in od katerega imajo korist majhen del večjih posestnikov iz žitorodnih krajev, ki niso bili prisiljeni prodati svoj pridelok ob žetvi po nizkih cenah, in pa prekupčevalci. Prizadeta je s tem razvojem poleg ostalih stanov široka plast kmečkega prebivalstva, ki ne pridelava dovolj žita. Kmetijska zbornica zahteva za vse kmetijske pridelke z žitom vred donosne cene, ki pa morajo biti stalne, tako da je deležen istih cen majhen kmet, ki je prisiljen prodati takoj ob žetvi, kakor večji pridelovalec. Vsaka možnost špekulacije mora biti preprečena. S cenami žita pa morajo iti v skladu cene drugih kmetijskih pridelkov, zlasti živine. To stališče zbornica tem bolj poudarja, ker ni letos prvič, da je prišlo zaradi izvozne politike in politike cen na žitnem trgu v poznejših mesecih po žetvi do položaja, ki močno ograža tudi široke plasti kmečkega prebivalstva.

Škoda od zajcev se sploh ne da pravilno oceniti

Letos menda ni sadjarja, ki bi mu zajec ne bil napravil škode. Zaradi dolge hude zime se je sestradani zajec loteval celo gozdnega drevja. Škoda od zajcev v Sloveniji je po nekaterih cenitvah toliko, da presega dohodke zemljiškega davka. Da gre škoda v lepe milijone, ni dvoma. Natančno pa se taka škoda gotovo ne da oceniti. Vzemimo primer, da je zajec ugonobil lepo desetletno jablano. Če vsadi sadjar na tisto mesto novo drevesce, bo moral deset let dalje čakati na to, da bo drevo rodilo. Deset let sadnega pridelka je torej sadjarju ugrabljeno. Če pa je drevesce od zajca le poškodovano, traja tudi od enega do več let, preden se drevo opomore.

Ni dvoma, da bi se zajec, ki je velik škodljivec, važne kmetijske panoge, moral ugonobiti. Ne gre, da bi zajca ščitili zato, da bi imeli neki imovitejši ljudje z lovom svojo zabavo. Vsa preudarna pamet se upira temu.

Lovci se po svoji stari navadi izgovarjajo na vse načine. Pravijo na primer tudi, da bi moral vsak sadjar svoje drevje zadosti za-

varovati. Letos nista ubranili drevja pred zajcem niti pobeljenje debel z apneno mešanico, niti ovitje s slamo ali turščičevino. Sestradani zajec je žrl drevesno lubje z apnom vred, a slamnate ovoje je pregrizel, da je prišel do lubja. Lovci menijo zavoljo tega, da bi si sadjarji morali napraviti visoke ograje. Ne vemo pa, kako si to lovci predstavljajo. Kako pa si naj naš siromašen sadjar postavi okoli razsežnega sadovnjaka visoko ograjo, ki bi stala lepe tisočake. Kje naj vzame denar? Sicer pa, zakaj naj bi si napravil velike stroške samo zaradi tega, da bi imeli lahko neki ljudje z lovom svojo zabavo. Ne more lov nobeni občini prinašati takšne dohodke, kakršne stroške bi v eni sami občini terjala postavitev ograj okoli vseh sadovnjakov.

Kakor obračaš to zadevo, prideš zmerom na eno in isto: lovski zakon je treba spremeniti in zajcu napovedati uničenje. Zaradi zajca pač ne smemo opustiti sadjarstvo, ki je eden izmed pomembnih denarnih virov našega kmetijstva.

Ob ugodnih cenah lesu naj bodo tudi delavske mezde večje

Maribor, aprila
Živahno povpraševanje po lesu v zadnem času je povzročilo, da se je les podražil. Lastniki obširnih gozdov na Pohorju in Kozjaku imajo po hudih časih spet boljše dni. Po kozjaških in pohorskih gozdovih je spet zapela sekira. Gozdni delavci in drvarji so zaposleni od zore do mraka. Najboljšim vrstam lesa, ki je potreben predvsem za izdelavo pohištva, so se dvignile cene za 70—100 odstotkov. Slabše vrste lesa pa so se podražile za 15 do 25 odstotkov. Kupčija je v pol-

nem razmahu. Mnogi gospodarji, ki so bili že na robu poloma, se bodo zdaj opomogli.

Motijo pa to zadovoljivo sliko nekatere sence. Omeniti je predvsem delavce. Res so prišli do kruha in zaslužka tudi brezposelni, toda njih meзде kljub čedalje živahnjej kupčiji ostajajo nespremenjene, čeprav draginja narašča. Zlasti na Kozjaku slabo plačujejo delavce. Naj se ta zadeva pravično uredi, kar odločno terjajo tudi naše nacionalne koristi. Naš obmejni delavec ne sme biti izkoriščen!

Kakšni so prebivalci evropskega severa

Prebivalci severnih dežel ne pripadajo samo germanski rasi. Na Finskem in na severu Švedske in Norveške žive Laponci in Finci, oddaljeni sorodniki Madžarov. Pripadnike te rase je spoznati po zašiljenih spodnjih delih obraza in po močnih ličnih kosteh ali pa vsaj očesnih odprtinah, ki so zarezane pod čelom nekoliko posevno. Videti pa je med njimi tudi precej mešanec.

Ljudje, ki žive na evropskem severu, predvsem kmečko prebivalstvo, ne ljubijo mestne tesnobe. V Skandinaviji (Norveški in Švedski) je celo male vasi in naselij v našem smislu, temveč stremi vsak severnjak za tem, da si postavi svoj dom kje na samem. Tako vidimo po Norveški in Švedski nešteto kmečkih dvorcev, okrog katerih so nanizana gospodarska poslopja. Tako žive veleposestniki, kmetje in tudi preprosti kmečki zakupniki. Takšen način življenja vzgaja močne in ponosne ljudi, ki se odlikujejo po marljivosti, poštenosti in resničnosti. Pri večini severnjakov, ki so navadno na glasu kot zelo hladni ljudje, opazimo nasprotno veliko čustvovanje. Pri vseh severnih prebivalcih se opaža močna povezanost s naravo. Norvežani so izvrstni mornarji. Prebivalci na obali so po večini marljivi ribiči. Kakor hitro se začne umikati zima, zažive stotine ribiških vasi ob fjordih (zalivih) in ob odprtih morju.

Duhovno življenje teh tako prirodno živčnih narodov se zmerom znova pomlajuje ob zemlji in njenih lepotah. Iz severnih dežel so stopili v svet številni pomembni možje, pes-

niki, slikarji in raziskovalci, ki so priborili severu Evrope veliko slavo in ugled. V socialnem življenju severnih rodov se uveljavljata dve nasprotstvi. Na eni strani vidimo čustveno domovinsko ljubezen ljudi, ki prežive na svojem koščku zemlje vse svoje življenje, ne da bi sploh pogledali v svet, kajti njim predstavljajo svet globoke doline in krasni fjordi, na drugi strani pa vidimo neutešno hrepenenje v daljavo, smisel za pustolovščine in veselje do potovanja.

Se pred leti so prav severne dežele dajale velik odstotek izselencev v Ameriko.

Družinsko življenje v vseh severnih deželah je naravnost vzorno. Žena uživa vsepovsod veliko spoštovanje in predstavlja tudi središče družine. Življenje je v vseh teh demokratskih deželah lepo.

Takšni so ljudje na evropskem severu, ki jih je te dni usoda potegnila brez njihove krivde v vojno viхро. Vzeti so morali v roke orožje, o katerem so mislili, da jim ga ne bo treba več držati v rokah.

Proti tihotapljenju konj v tujino

»Službeni list dravske banovine« je objavil 24. aprila naredbo banske uprave o prijavljanju konj na območju srezov Ljubljane, Logatca, Kočevja, Novega mesta, Črnomlja, Krškega in Brežic. Ta naredba je bila izdana, da se prepreči tihotapljenje konj in da se zaščitijo državnoobrambne in narodnogospodarske koristi. Naredba določa med drugim:

Vsi, ki imajo v navedenih okrajih lastne ali tuje konje, jih morajo najkasneje v treh dneh po uveljavljanju te naredbe brez izjeme prijaviti pristojni občini, kjer je konj nastanjen.

Prijava mora vsebovati rodbinsko in rojstno ime lastnika, odnosno posestnika konja, njegovo bivališče (kraj, hišna številka, občina, srez), opis konja (spol, starost, pasma, barva, znaki, višina, posebna znamenja), ali je konj spoznan kot sposoben za vojaško službo, ali je vpisan v vojaškem seznamu, naposled način, kako je konj prišel v last ali posest (če je bil konj kupljen, je navesti številko živinskega potnega lista in oblastvo, ki ga je izdalo).

Vsako posestno spremembo, ki nastane z nakupom, prodajo, zrebljenjem, pozivom ali na katerikoli drug način, mora lastnik ali posestnik javiti pristojni občini najkasneje v 24 urah in hkratu navesti, iz katerih razlogov je sprememba nastala.

Prekrški teh predpisov se kaznujejo po členu 69 zakona o notranji upravi z globo od 10 do 1000 din, odnosno če se globa ne plača v določenem roku, z zaporom od enega do 20 dni. Kazensko postopanje vrše v vseh primerih prvostopna občeupravna oblastva.

Z gornjo kaznijo se kaznuje ne glede na to, ali stada dejavno pod odredbe drugih kazenskih predpisov, »gor tihotaplje konje čez državno mejo, kdor to poskuša ali kdor drugemu pri tihotapstvu konj kakorkoli pomaga ali daje tihotapcem s konji stanovanje ali skrivališče, ali daje prostore ali skrivališča za konje, namenjene za tihotapstvo.

Poslednji člen naredbe določa, da dotična naredba obvezno moč osem dni po objavi v »Službenem listu« to je 2. maja.

VZDIH MOŽA

»Sam vrag ve, zakaj potrebuje moja žena toliko denarja! Pije ne, kadi ne, malo pojé, ne oblači se skoro nič, z ženskami ji pa tudi ni treba zapravljati denarja.«

„DOMOVINA“ kliče:

Plačajte naročnino! Pomlad je tu. Dela na polju in vrtovih se prično, zato opravite svojo naročniško dolžnost najlažje sedaj, ko Vam še pripušča čas. Kdor nima še naročnine plačane za prvo polletje, naj nakaže nemudoma po položnici vsaj tolik znesek, da bo imel naročnino plačano do 30. junija. To je najmanj, kar mora uprava lista terjati od vsakega naročnika. Kdor ima še zaostanek iz preteklega leta, naj plača toliko več, ker pri teh bomo drugače v najkrajšem času s pošiljanjem lista prenehali. Položnice so bile pred kratkim časom razposlane, komur se pokvari ali jo izgubi, naj piše na upravo, ki mu bo takoj poslala drugo. Ne pozabite torej izpolniti svoje naročniške dolžnosti.

UPRAVA „DOMOVINE“

Politični pregled

Balkanski dopisnik »Basler Nachrichten« objavlja obširno razpravo o pomenu upostavitve odnošajev med Beogradom in Moskvo. Dopisnik ocenjuje ta čin kot dokaz,

da vodi Jugoslavija ne glede na pritisk iz enega in drugega tabora docela samostojno politiko.

Jugoslavija je s tem na nedvoumen način pokazala, da hoče sama gospodariti v svoji hiši tako v političnem kakor v gospodarskem pogledu. Vse tudi kaže, da se je notranja sloga v Jugoslaviji zelo okrepila.

Minister dr. Krek je na nedavnem shodu v Trbovljah izvajal med drugim: »Glede notranje politike omenjam, da urejemo zdaj banovino Hrvaško. Samouprava Slovenije nam bo potem padla kot zrelo jabolko v roke, ker bo vsa država na široki samoupravni podlagi. V današnjih prilikah, ko je treba vso pozornost obrniti na zunanjepolitične dogodke,

Slovenci, ki smo doprinesli že toliko žrtev za slovo vseh Jugoslovanov, ne silimo k prehitremu uresničenju naše slovenske samouprave.«

Minister je utemeljil to stališče s potrebo, da se tudi na zunaj čim bolj pokaže povezanost Slovencev z Jugoslavijo in se onemogočijo vsi računi, ki bi se mogli delati na osnovi samoupravnih stremeljenj, češ da je kdo med nami, ki bi hotel te vezi zrahljati. Dr. Krek je izrecno poudaril, da Slovenci ne bodo zahtevali svoje samouprave poprej, dokler ne bo končana zdajšnja vojna.

Kakor poročajo iz Moskve

se gospodarska pogajanja med našim in sovjetskim odposlanstvom v redu razvijajo

in kaže sovjetska Rusija popolno razumevanje gospodarskih stremeljenj Jugoslavije. Naše odposlanstvo pod vodstvom dr. Milorada Djordjevića je ob prihodu v Moskvo pozdravil pomočnik ljudskega komisarja za trgovino s tujino Kuharov. Poleg njega so bili na postaji še razni drugi ruski odličniki. Kmalu nato je sprejel naše odposlanstvo ljudski komisar za trgovino s tujino Mikojan. Pogajanja so se začela 25. aprila in se je na prvi seji vodja našega odposlanstva zahvalil Mikojanu za prisrčen sprejem in pozornost. Na prvi seji se je vršil razgovor o načinu pogajanj, pri čemer je Mikojan naglasil potrebo trgovinskih odnošajev med Jugoslavijo in Rusijo v obojestransko korist. Na nadaljnjih sejah so pogajanja v redu potekala. Dne 26. aprila je naše odposlanstvo prisostvovalo predstavi opere »Pikore dame« v spremstvu zastopnikov komisariata za trgovino s tujino.

Nemški listi v ponedeljek ponovno naglašajo, da je

nepotrebna bojazen razširitve vojne na Balkan.

Nemčija po splošnem zatrjevanju nemškega časopisja na Balkanu nikogar ne ograža. Glede stališča Italije piše moskovski list »Trud«, da je Italija zelo vznemirjena zaradi možnosti razširitve vojne na Balkan. Kakor pravi list, v Moskvi resno dvomijo, da bi Italija čisto odkrito prešla v nemški tabor. V Moskvi bolj prevladuje mnenje, da bo Italija skušala za svojo nevtralnost doseči čim večje koristi.

Po zadnih vesteh iz Berlina in Rima pa je videti razmerje Italije do zaveznikov slabše. Tako je imel Ansaldo, ravnatelj lista »Il Telegrafo«, glasila zunanjega ministra grafa Ciana, po radiu govor, namenjenem italijanski vojski, in je v tem govoru izrekel med drugim

željo po zmagi nemške vojske.

Nemogoče je, je nadalje izvajal, da bi se mogla Italija še dolgo izogibati sodelovanja v znajšnji vojni. Prav tako je nemški minister dr. Ley poudaril v svojem govoru italijanski fašistični mladini, ki je obiskala Nemčijo,

potrebo složnosti med Italijo in Nemčijo, ker imata obe državi iste sovražnike: Francijo in Anglijo.

Po vesteh iz Norveške so Nemci nekaj napredovali, vendar kaže, da je položaj v glavnem ustaljen.

Zavezniki in Nemci tekmujejo, kdo bo poprej spravil na Norveško čim večjo vojsko.

Kakor pišejo švicarski listi, bo Norveška torišče za preizkušnjo moči obeh vojskujočih se taborov. Pri Dombasu se vrše hudi boji. Razen tega so bili zadne dni neprestani letalski spopadi, ki terjajo precejšnje žrtve na obeh straneh Norveški mesti Namsos in Steinkjer so nemška letala silno poškodovala. Na bojišču okoli Narvika se ni nič posebnega zgodilo. Proga Dombas—Stoeren je po vesti iz Londona v zavezniških in norveških rokah. — Na zapadnem bojišču pa je bilo, kakor običajno, skoro čisto mirno.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

SIROVE KOŽE. V Kranju: goveje 14 do 16, telečje 18, svinjske 8 do 9; v Radovljici: goveje 14 do 15, telečje 16, svinjske 13; v Lendavi: goveje in telečje 12; v Celju: goveje 16, telečje 16 do 18, svinjske 10 do 12 din za kg.

VOLNA. V Kranju: neoprana 24 do 28, oprana 34 do 38; v Radovljici: neoprana 40, oprana 45 din za kg.

KROMPIR. V Kranju 200 do 225, v Radovljici 250, v Celju 230 do 250 din za 100 kg.

SIROVO MASLO. V Celju 28 do 30, v Šmarju pri Jelšah 36 do 40, v Lendavi 26 do 30, v Kranju 36 do 42, v Radovljici 40 din za kg.

GOVED. Za kg žive teže so se prodajali v Kranju: voli I. po 9, II. po 8.25, III. po 7.75; telice I. po 9, II. po 8.25, III. po 7.75; krave I. po 7.50, II. po 7, III. po 6.25, teleta I. po 8.50, II. po 7.50 din.

SVINJE. Za kg žive teže so se prodajali: v Kranju: špeharji po 12 do 13.50, pršutarji po 11 do 12, v Radovljici: špeharji po 13, pršutarji po 10 do 11, v Lendavi: pršutarji po 7 do 10, v Šmarju pri Jelšah: špeharji do 13, pršutarji do 11; v Celju: špeharji po 13 do 14, pršutarji po 10 do 12 din.

KRMA: V Kranju: lucerna 150, seno 125 do 150, slama 75, v Radovljici: seno 100, slama 50, v Ptuj: seno 150 do 200, slama 45 do 50, v Šmarju pri Jelšah: seno 100, slama 50, v Celju: lucerna 120, seno 100, slama 50 din za 100 kg.

VINO. Pri vinogradnikih se je dobilo: v šmarnem okolišu navadno mešano vino po 3.50, finejše sortirano pa po 6.50, v celjskem okolišu: navadno mešano vino po 4, finejše sortirano po 6, v lendavskem okolišu: navadno mešano po 3.50 do 4.50, finejše sortirano po 5 do 7 din za liter.

Sejmi

6. maja: Št. Gotard, Laško, Črna, Poljčane, Murska Sobota, Novo mesto, Toplice, Brežice, Rajhenburg, Vinica, Črenšovci, Ormož, Kranj, Tržišče (Sv. Trojica), Stična, Veržej;
7. maja: Šmarje (ljubljski srez), Maribor, Rakičan, Ptuj;
8. maja: Žerovnica (Cerknica), Polje;
9. maja: Turnišče, Velike Lašče, Vesela gora, Dravograd.

Vrednost denarja

Na naših borzih smo dobili 29. aprila v devizah (prve številke pomenijo službene tečaje, druge v oklepajih pa tečaje na svobodnem trgu):

- 1 angleški funt za 154.80 do 158 (za 191.26 do 194.46) din;
- 100 francoskih frankov za 87.45 do 89.75

3/4 ZAVITKA Kneippove

SLADNE KAVE TVORI DRAGOCENI
PRAŽENI SLADNI SLADKOR

(za 108.10 do 110.40) din;

1 ameriški dolar za 44.25 do 44.85 (za 54.80 do 55.20) din;

1 holandski goldinar za 23.49 do 23.87 (za 29.02 do 29.40) din;

1 belgijsko belgo za 7.47 do 7.59 (za 9.23 do 9.35) din.

Nemške klirinške marke so bile po 1480 din. Vojna škoda se je ponujala v Zagrebu po 430 din.

Drobne vesti

— **Pocenitev mehkega lesa.** Zadnje čase so padle cene mehkega lesu na domačem tržišču za okoli 10 odstotkov. Pocenitev mehkega lesa se čuti zlasti na Sušaku, v Gorskem Kotaru, v Sloveniji in tudi v Bosni. Vzrok tiči v tem, ker je bil naš les na angleškem tržišču predrag. Anglija bo lahko ceneje kupovala mehki les v Kanadi. Druga tržišča so pa zaenkrat prenasičena in ne morejo sprejemati naš les.

Dopisi

SV. ANA V SLOV. GORICAH. V nedeljo 28. aprila so gostovali pri nas mariborski srednješolci in srednješolke. V prostvetnem domu so uprizorili krasno šaljivo spevoigro »Kovač študent« in obenem zapeli več krasnih narodnih pesni. Nastop je bil deležen med številnim občinstvom velikega odobravanja. Naša srednješolska mladina naj nastopi tudi po drugih krajih, kar bo v zdajšnjih rešnih časih velikega nacionalnega pomena. Naloga naših srednješolcev v letošnjem letu bodi, da posvetijo vso skrb rodoljubni vzgoji našega obmejnega prebivalstva.

ZAGORJE. Zbirka za odkup Aškerčeve domačije je skoro zaključena. Zbirka izkazuje 1170 din, kar je za naš kraj častna vsota. Naš odbor se po tem potu vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. Prav tako se zahvaljuje požrtvovalnim nabiralcem, posebno gg. Janezu Koprivi in Onetu Kašmerlu. Vse darovalce opozarjamo, da priredi naš pododbor v soboto 4. maja ob 20. v Sokolskem domu v Zagorju Aškerčev večer s pestrim sporedom. Na sporedu bodo podana dela velikega našega slovenskega pesnika in borca za svobodo naroda in duha Antona Aškerca. Program bodo izvajale najboljše moči sokolske dramske družine in pevci mladinskega zbora. Vstopnine ne bo, prostovoljni prispevki pa se bodo hvaležno sprejemali. Čisti dobiček je namenjen za rešitev Aškerčeve domačije. Odbor že danes vabi vse Zagorjane in okoličane ter prosi da v čim večjem številu obiščejo to pomembno nacionalno prireditve.

Postani in ostani član

Ciril Metodove družbe!

Novice

* Bivanje in prijavljanje tujcev. Banska uprava v Ljubljani razglašala: Po uredbi ministrskega sveta o bivanju in gibanju tujih državljanov z dne 17. aprila letos sme tuj državljan stanovati samo v kraju, ki je označen v dovoljenju za bivanje. Vsi oni tujci, ki imajo veljavna dovoljenja za bivanje, smejo stanovati samo v kraju, kjer so stanovali takrat, ko so vložili prošnjo in ki je označen v njihovem naslovu v dovoljenju za bivanje. Če hoče tujec spremeniti svoje bivališče, mora po predpisani poti vložiti novo prošnjo na banko upravo. Tujec, ki bi brez dovoljenja banke uprave spremenil mesto bivanja, bo kaznovan po členu 3 navedene uredbe z zaporom do 30 dni ali z denarno kaznijo do 1500 din. Poleg tega bo po izvršeni kazni izgnan iz kraljevine Jugoslavije. S členom 2 zgoraj navedene uredbe je predpisano, da se mora tuj državljan v roku 12 ur po dohodu v mesto stanovanja, najkasneje pa v 36 urah po prehodu državne meje osebno javiti pri pristojnem krajevnem policijskem oblastvu, ki mu mora pokazati svoje listine. V istem roku se mora osebno prijaviti tudi kadar spremenil kraj stanovanja. V mestih, kjer so posebna policijska oblastva, se mora prijaviti pri teh oblastvih, v drugih krajih pa pri pristojnem občinskem uradu. Daljši, a največ 36urni rok velja samo tedaj, kadar je od vhodne postaje do kraja bivališča dolga pot. Če tujec med potjo kje izstopi za dalje kakor 12 ur ali kje prenoči, se mora tudi v tistem kraju osebno prijaviti. Bivati sme samo v kraju, za katerega se glasi dohodni vizum, in samo, dokler velja dohodni vizum. Bivanje preko roka dohodnega vizuma odobrava po ministrskem pooblastilu ban. Na isti način se mora osebno prijaviti tujec, ki ima dovoljenje za bivanje, a potuje v drug kraj po svojih poslih, ne da bi sicer spremenil kraj običajnega bivanja. Vsak tujec, ki se ne bi pravočasno osebno prijavil ali ki bi bival v kraljevini preko roka vizuma in ni dobil za podaljšanje bivanja nobenega dovoljenja, bo kaznovan z zaporom 30 dni ali z denarno kaznijo 1500 din. Poleg tega bo po izvršeni kazni takoj izgnan iz kraljevine. Stanodajalci naj opozore tujca na te dolžnosti takoj, ko se pri njih nastani.

* Senat baje postane zakonodajno telo.

Po veljavni ustavi se senat tako dolgo ne more sestajati in delovati, dokler ni zbrana narodna skupščina. Zdaj hoče zagrebški »Obzor« vedeti, da obstoji med strankami zdajšnje vlade nekak dogovor, po katerem bi mogel senat delovati tudi brez narodne skupščine.

* Za razdolžitev srednjega stanu. Te dni je bilo v Zagrebu veliko zborovanje dolžnikov srednjega stanu banovine Hrvatske. Na dnevnem redu je bilo vprašanje uredbe o razdolžitvi, odnosno zaščiti dolžnikov srednjega stanu. Sklenjeno je bilo, poslati banski upravi osnutek te uredbe, ki bi določala moratorij (odložitev) za dolgove pred letom 1933. Za dolgove po 1. januarju l. 1933. pa naj bi se znižala obrestna mera na stopnjo obresti Narodne banke in dolgovi naj bi se vračali v obrokih. Na zborovanju je bilo ugotovljeno, da so zašli srednjemu stanu pripadajoči dolžniki v obupen položaj in da stoje mnogi pred polomom. Prislilne dražbe se končajo navadno s prodajo njihove imovine za polovično ceno.

* Iz velikonočne poslanice pravoslavne patriarha. Poglavar pravoslavne cerkve patriarh Gavriilo je izdal za pravoslavno veliko noč posebno poslanico na pravoslavne vernike. V poslanici pravi med drugim: »Naš srbski narod je prebolel v svoji preteklosti toliko hudih viharjev, da so mu znane vse skrivnosti vojne in miru. Izkušnje so ga izučile, da zna pravilno ceniti vrednosti, ki so utelešene v njegovi nacionalni pravoslavni veri in svetosavskih izročilih. Kakor je bil pripravljen doslej v obrambi svoje svobode in neodvisnosti na vse žrtve, tako bo tudi odslej prežet od bratske ljubezni in duha edinstva stavljal v obrambo svojega obstoja in svobode vse svoje sile in vse požrtvovanje, če bi tako zahteval ukaz domovine. Vztrajal bo zmagovito po svojem starem pregovoru: V borbi se spoznajo junaki.«

* Dr. Stojadinović interniran. V zvezi z izvršeno preiskavo 16. in 17. aprila v tajniških prostorih Srbske radikalne stranke v Beogradu, predvsem pri voditelju te politične skupine dr. Milanu Stojadinoviću, pri bivših ministrih Djuri Jankoviću in Stošoviću in drugih tesnejših sodelavcih dr. Stojadinovića, pri katerih so našli obtežljivo gradivo, so oblastva internirala dr. Stojadinovića v mestu Rudniku v Srbiji po določilih zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

* Kdaj bodo uvedeni brezmesni dnevi. Iz

Beograda poročajo, da bo vprašanje »kaj bodo brezmesni dnevi rešeno v najkrajšem času. Ni pa še storjena končna odločitev ali dobimo dva ali tri brezmesne dneve v tednu in ali bo razen telet izpod enega leta starosti prepovedano tudi klanje druge živine.

* Nacionalistična posvetovanja v glavnih dalmatinskih mestih. Tajništvo banovinskega odbora Jugoslovenske nacionalne stranke v banovini Hrvatski sporoča, da bodo v začetku maja nastopni posveti: 2. maja v Splitu, 3. maja dva posveta v Šibeniku, 5. maja pa v Dubrovniku. Na vseh teh posvetih bodo poročali o zunanjem in notranjem političnem položaju gg. Jovo Banjanin, dr. Albert Kramer in dr. Angelinović. O priliki posveta v Splitu bo v zvezi z razpisom občinskih volitev v banovini Hrvatski tudi seja banovinskega odbora Jugoslovenske nacionalne stranke za banovino Hrvatsko.

* Kaj je s stariimi kovanci. Stari kovanci po en dinar so izgubili lastnost plačilnega sredstva in jih zamenjujejo Narodna banka, poštne in davčni uradi samo še do 16. avgusta, ko izgube svojo vrednost. Stari srebrniki po 50 din tudi ne veljajo več in jih zamenjujejo Narodna banka, poštne in davčni uradi samo še do 16. avgusta, nato pa izgube vrednost. Stari srebrniki po 20 din enako niso več zakonito plačilno sredstvo. Narodna banka, poštne in davčni uradi pa jih zamenjujejo še do 1. septembra. Stari kovanci po dva dinarja in po 50 par pa ostanejo v prometu kot zakonito plačilno sredstvo do 16. avgusta.

* Banovinska poklicna svetovalnica in posredovalnica ima na razpolago ta in približno mesec vajenska mesta za mizarje, soboslikarje in pleskarje, čevljarje, brivce, kovinolarje, krojače, vrtnarje in cvetličarje, vajence za kartonažo in galanterijo, tapetnike, torbarje, damske frizerke, modistke, trgovske vajenke in strojne pletilje. Fantje in dekleta, ki bi si želeli izbrati katerega izmed teh poklicev, naj pridejo z očetimi ali z materami v petek ali soboto med 8. in 12. uro v

Paul Keller

25

DOM Roman z gora

Poslovenil B R

S pestmi je začel razbijati po njegovih vratih.

Iz sobe je zaslišal vzdih.

»Oprite, vrata vam bom razbil, res jih bom.«

Vrata so se odprla.

»Tole pismo poglejte! Šla je. Pisala je, da me ne mara več, da je ne bo več nazaj. Kaj naj to pomeni? Ali so vsi znoreli?«

Berce je neprespan in ubit strmel v mladega moža.

»Govorite vendar! Povejte kakšno besedo! Ali veste, da je šla, da je ne bo več nazaj?«

Berce je zastokal.

»Da!«

»Veste? In tega mi niste povedali! Stran ste jo pognali, mene ste pustili, da sem spal, človek božji!«

Dvignil je pesti. Berce se je stisnil.

»Zaradi Gustava! Samo zaradi Gustava,« je zajecjal.

»Kam je šla?«

»Ne vem.«

»Ni res! Lažete! Vedeti hočem! Kam je šla? Kje je Lota?«

»Ni mi povedala.«

»Kam je šla?«

Kriknil je.

»Ne vem, res ne vem. Jaz nisem kriv, ne, res ne!«

Bukovnikov Henrik je stal pred njim in

tresel se je. Sam s seboj se je moral boriti, da ni zagrabil starca, ga treščil ob tla in s silo iztisnil iz njega priznanja. Potem pa je vrgel glavo nazaj, vtaknil roke v žep in šel nekajkrat hitro po sobi. Naposled je sedel na stol, Bercetu nasproti.

»Pameten bom. Ne bom kričal. Vse bom vzela nase. Toda morate mi povedati, kam je šla. Morate. Saj je vendar moja nevesta!«

»Henrik, nevem! Daleč, je rekla, da pojde. In naročila mi je, naj prodam posestvo in pridem za njo.«

»Kam naj pridete za njo?«

»Ne vem. Rekla je, da mi bo šele pozneje sporočila. Še sama ne ve, kam pojde.«

Potem sta oba molčala. Henrik je strmel v starega Berceta. Spodaj so se odprla vrata in dva moža sta pricokljala v vežo. Nekaj sta nesla s seboj in položila na tla.

»Dober dan! Rakev sva prinesla!« je zaklical eden izmed njiju.

Stari Berce je slišal te besede in skril obraz v dlaneh. »O, da bi bila ta rakev zame!«

Henrik pa vsega tega ni čul. Čez nekaj časa je vstal.

»In nič drugega mi ni pustila kakor to pismo?«

»Ničesar drugega.«

»Povejte mi! Ali morete priseči, da ne veste, kam je šla, zakaj je šla že pred pogrebom? Ali mi morete to priseči?«

»Priseči? Ne, prisegel ne bom! Ne! Toda ne vem, kje je. Sam sem jo vprašal. Rekla mi je, da bi vam jaz izdal kraj, kamor pojde, in zaradi tega mi ni ničesar povedala.«

»Bodite pozdravljeni, gospod Berce. Tu nimam več kaj početi.«

»Henrik! Gospod Bukovnik, ostanite še malo tu. Strašno je, če je človek tako sam. In — še nekaj me je Lota prosila, naj vam rečem.«

»Kaj?« je Henrik kratko vprašal.

Bercetov obraz je zažarel in oči so se mu orosile.

»Kaj je še prosila?« je silil Henrik vanj.

»Odkupite — odkupite moje posestvo. Za polovico vam ga pustim.«

Debele solze so polzele starcu po obrazu in videlo se mu je, kako so ga besede bolele.

»Vaše posestvo? To hoče Lota?«

»Da! In moral sem ji obljubiti, da bom to rekel. In dejala mi je, da je ne bom nikoli več videl, če tega ne storim.«

Henrik v prvem trenutku ni bil zmogel odgovora. Šele čez nekaj časa je vprašal:

»Zakaj hoče to?«

»Zaradi tega, ker vas je, — ker vas je naš Gustav uničil.«

»Da, tako! In morda tudi zaradi tega, ker me je tako brez slovesa pustila na cedilu. Zato naj dobim njen dom za polovično ceno. Za odpravnino?«

Grenko se je nasmehnil. Ni šla samo brez slovesa, še užaliti ga je hotela.

»Gospod Berce, vašega posestva ne maram. Da, lahko se oddahneta. Zastonj ga ne bi maral. Še zastonj mi je predrago. Če Lota grize vest, bi morala vedeti, s čim se mi more odkupiti, — sama s seboj! Njenega posestva ne maram. Nasprotno. Če hočete imeti Bukovnikov dom — za smešno ceno vam ga dam. Že danes, če hočete. Danes ali jutri, čimprej ga vzamete tem ljubše mi bo.«

Staremu krčmarju so se zmedeno zaškrile oči. Toda ta lesket je hitro izginil.

Zakaj imajo zavezniki milijonsko vojsko v Prednji Aziji

Razno časopisje, med njim pariški »Temps« piše o francosko-angleško-turški vojski, ki čaka pripravljena v Prednji Aziji.

Po nekih vesteh ima Francija tamkaj sedem pehotnih in eno konjeniško divizijo s pripadajočim topništvo. Te divizije so v veliki meri motorizirane in razpolagajo z izredno močnim letalstvom. Ta vojska šteje približno 150.000 mož, ki so po večini iz Afrike.

Angleška vojska sestoji iz treh divizij, ki so v Palestini, ter štirih motoriziranih divizij, ki so v Egiptu. Skupno okrog 70.000 mož. Obe vojski, angleška in francoska, štejeta potemtakem 220.000 mož.

Turška vojska, v kolikor je že pod orožjem, šteje 22 pehotnih divizij z 22 rezervnimi divizijami, pet gorskih brigad, eno oklopno divizijo in 24 bataljonov graničarjev s pripadajočim topništvo in letali. Skupno ima Turčija pod orožjem okrog 550.000 mož.

Skupna vojska Anglije, Francije in Turčije v Prednji Aziji šteje torej blizu 800.000 mož. Vendar so te cenvite, kolikor se tiče Francije in Anglije, gotovo preizke. Po drugih cenitvah šteje njuna oborožena sila ob turški meji pol milijona mož. S Turki

vred bi torej štela zavezniška vojska nad en milijon mož.

Kakšnim namenom naj služi ta oborožena sila? Vojaški sotrudnik »Tempsa« odgovarja, da dvema namenoma.

Sovjetska Rusija bi mogla bodisi na pritisk Nemčije bodisi iz lastnih nagibov delati kakšne vojaške poskuse na Kavkazu. Sovjetska Rusija ima tamkaj izdatna ležišča sirovega petroleja in dragocene rudnike manganjezija, oboje za vojno industrijo neogibno potrebno, in ki ležijo ponekod le 25 km daleč od turške meje. Sovjetsko Rusijo lahko premaga skušnjava, da bi si ta bogastva zavarovala s tem, da bi turško mejo napadla. Razen tega so v Iraku in v Perziji velika petrolejska ležišča, iz katerih črpa Anglija svoje potrebe. Sovjetska Rusija in Nemčija bi lahko prišli v skušnjavo, da bi si hoteli ta ležišča osvojiti in tako nasprotniku hudo škodovati. Zavezniška vojska je tako sestavljena in tako oborožena, da bi na tem prostoru, kjer ni železnice in ne potov, z lahkoto odbila vsak poskus napada.

Anglija in Francija sta nekaterim balkanskim državam obljubili oboroženo jamstvo njihove neodvisnosti za primer napada. Ta vojska, ki jo vodi general Weygand, ima nalogo, da obljubljeni pomoč takoj tudi nudi.

ga modrasa, katerega meso se po kratkem kuhanju čisto razkroji. Vse skupaj potem vzamejo z ognja in počakajo, da se shladi in nastane žolca.

Posebno radi imajo kitajski sladokusci tudi opičje možgane. Ostale jedi, ki jih tam zelo cenijo, so tace tibetskega medveda, plavuti morskih volkov, razni hrošči in podobno. Mnogo teh reči naš želodec ne bi prenesel.

Ali že veste o švedski

da je s 6.270.000 prebivalci na šestnajstem mestu med evropskimi državami, po svoji površini pa na petem mestu za Rusijo, Nemčijo, Francijo in Španijo;

da traja v njej obvezna vojaška služba od 20. do 42. leta in da je kadrovski rok za pehoto 175 dni, za konjenico 200 dni in za letalstvo 210 dni;

da more v primeru vojne zbrati 800.000 dobro oboroženih mož, izmed katerih je 500 tisoč tudi dobro izurjenih;

da je švedsko orožje vseh vrst prvovrstno in da so švedski protitankovski in protiletalski topovi med najboljšimi na svetu;

da je švedski vojak po svojih lastnostih takšen kakor finski, hraber, vztrajen, športno vzgojen, discipliniran in prvovrsten pešec;

da ima Švedska najmanj 600 modernih letal, v kratkem pa pričakujejo iz Amerike novo pošiljko več sto letal in motorjev;

da je po zadnjih izgubah nemške mornarice švedska mornarica najmočnejša v Baltičkem morju in da šteje osem obalnih oklopnih, dve moderni križarki, šestnajst rušilcev in torpedovk, 16 podmornic in večje število manjših enot,

da ima Švedska najmanjši odstotek nepismenih in najmanj zločincev.

× Kolo zložiš kar v kovčeg. Neki vlak je te dni iz Bologne pripeljal v Rim nenavadnega potnika. Ta potnik je odkorakal s postaje, postavil ročni kovčeg na tla, začel iz njega dvigati posamezne dele kolesa in v kratki minuti sestavil pred očmi presenečenih gledalcev popolno kolo. Ko je potem kovčeg zvil v majhen sveženj, je sedel na kolo in nadaljeval svoje potovanje. V središču mesta se je ustavil in predvajal svojo iznajdbo ljudem, ki so prišli mimo. Vsa priprava tehta komaj šest in pol kilograma.

× Holandska ima mnogo milijonarjev. Ho-

Kitajci jedo mlade miši kar sirove

O Kitajcih pravijo, da vse jedo. To pa ni čisto res. Sira se Kitajec še vedno ni navadil. Na Kitajskem jedo pse, mačke, podgane, miši in podobne živali. A medtem ko se siromak zadovolji z vsakim psom, se bogatin spravi le na psa, ki pripada neki posebni vrsti, in tudi le tedaj, če so ga določen čas na poseben način krmili. Posebni sladokusci jedo le pse, ki jih krmijo v njihovih hišah pod njihovim nadzorstvom.

Isto velja za podgane in miši. Ubožec se

zadovolji z vsako izmed teh živali, bogatin pa je samo bele miši, ki jih krmijo po strogih predpisih. Novorojene miši uživa Kitajec celo sirove, in sicer jih pomaka v med.

Ena izmed najbolj priljubljenih jedi kitajske kuhinje je »juha stotih kokoši«. Po zapletenem postopku, ki se ga loti pač le kitajski kuhar, dušijo večje število kokoši (po pravilu bi jih moralo biti sto) več ur, dokler se ne sprostijo vse snovi, ki dajejo dobro juho. Potem vržejo v juho obglavljene-

Prosto po Scottu:

CRNI BRATJE

KRIMINALNI ROMAN

Spet je Caldwell globoko zajel sapo. Prvi poskus se mu je posrečil. Zdaj mora nadaljevati.

»Njegovo ime,« je rekel brez oklevanja, »je Ralf Hollister. Srečal sem ga v New Yorku nekoč, ko mu je trda predla. Na moj poziv je šel z menoj v San Francisco, kamor ste me bili vi poslali, in mi je pozneje pomagal pri delu za vas. Že nekaj časa je spet v New Yorku. Vaši agenti ga lahko izsledijo. Da vam po pravici povem, sem po begu iz Charlestowna izpregovoril nekaj besed z njim.«

Merrivale ga je zamišljeno gledal.

»Razumem. In vi mislite...«

»Da bi vam lahko moje podatke potrdil, preden bi vam jaz povedal, kje je tovor.«

»Tak je torej vaš nov predlog,« je zamišljeno rekel Merrivale. »Ne da bi vas hotel žaliti, vas moram vendarle vprašati, kakšen dokaz bom imel jaz za to, da bo mož res povedal resnico. Kaj pa je ta mož po poklicu.«

Caldwell se je smehljajal. »O njegovem poklicu prav za prav ne vem ničesar...«

»A tako. Kje bi ga pa lahko dobil?«

»Skoro gotovo v Baileyjevem penzionu. Ali ste že kaj slišali o njem?«

Merrivale je zamrmral nekaj nerazumljivega. Med nepridipravi je bil ta penzion dobro znan kot zatočišče vseh od policije iskanih zlikovcev.

»Ali je... ta gospod... bival v tem pen-

zionu, ko ste govorili z njim?«

Caldwell je odkimal. »Ne, takrat je bival nekje v Brooklynu. To se pravi, prav tisti dan si je bil najel majhno opremljeno stanovanje na Šestinoseddeseti cesti in se tam naselil, medtem ko je njegova žena ostala v Brooklynu... Mož ima namreč koristno navado, da nikjer ne stanuje dalje časa. Tistega dne mi je celo že rekel, da se bo kmalu preselil v Baileyjev penzion.«

»Razumem. Toda ali smem vprašati, kaj ste hoteli od tega moža, da ste ga obiskovali?«

»Šel sem k njemu le zato,« je zagotovil Caldwell, »ker sem upal, da mi bo morda znal pomagati. Toda to misel sem moral takoj spet zavreči, Telefoniral sem mu, ko je bival še v svojem stanovanju na Šestinoseddeseti cesti.«

»Oprostite, kako pa ste ga tu našli?«

»Prav lahko, saj je imel telefon pod svojim imenom.«

»Imel je svoj telefon, čeprav ni nameraval dalje časa stanovati tam?«

»Da. Hollister je bil tudi v malenkostnih rečeh zmerom zelo previden. Najbrž je hotel s tem v svojem gospodarju utrditi pričnanje, da bo dalje časa ostal pri njem.«

Merrivale je stal pred njim globoko zamišljen.

»Ne bi vam rad pokvaril razpoloženja,« je menil naposled. »Mogoče je to, kar ste mi po-

vedali, prav dober predlog. Vendar mi je žal, da moram kljub temu vztrajati na svojem prejšnjem sklepu. Ko prispejo zvečer še ostali člani naše družbe, se bomo takoj o tem pogovorili.«

»Toda jaz vam zagotavljam, da vam lahko ta Ralf Hollister pove vse, kar vas zanima glede ladijskega tovora.«

Merrivale je nejevoljno skrčil obrvi. »Saj je vse, kar ste predlagali, prav lepo, a oprostite mi, dragi gospod Caldwell, da vam moram še enkrat ponoviti: ne moremo vedeti, ali ni vse to morda kakšna past. Moramo biti previdni. Res, gospod Caldwell, ne gre drugače, kakor da končno odločitev preložimo do večera.«

»No, Morill,« je rekel Merrivale, ko sta pozneje črna brata sama sedela v drugi sobi. »Sedi in povej mi odkritosrčno, kaj misliš o vsej tej zgodbi.«

Morill je dolgo premišljal, preden je oklevaje začel govoriti:

»Če hočem govoriti resnico, moram reči, da sem enkrat ali dvakrat zasumil, da si je Caldwell vso zgodbo izmislil.«

»Morill, ti prekašaš samega sebe!« je vzkliknil Merrivale zbadljivo. »Ko je Caldwell govoril o svojem predlogu, sem jaz istotako sumil, da nekaj ni v redu.«

»Ti torej misliš, da je vse samo prevara?«

»Tako sem prej mislil,« je priznal Merrivale. »Zdaj pa se mi zdi, da bo le nekaj res.«

»Kako misliš?«

»Ker nisem spal v času, ko si ti leno posedal po stoli, dragi Morill, temveč delal, sem marsikaj dognal. Spominjaš se, da je Caldwell mimogrede rekel, da si je bil tisti Ralf Hollister najel stanovanje pod svojim

RADIO LJUBLJANA

Nedelja, 5. maja: 8: Jutrnji pozdrav. — 8.15: Vurliške orgle in havajske kitare (plošče). — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor (ravnatelj Jože Jagodic). — 10: Nedeljski koncert radijskega orkestra. — 11.30: Pevski koncert (operni bariton Boris Popov, pri klavirju prof. Pavel Šivic), vmes plošče (operni napevi). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Duet harmonik (Jože Jurman, Ivo Podobnikar). — 14: Pisan drobiž (plošče). — 16.30: Farna skupnost in ZFO (dr. Andrej Farkaš). — 17: Kmetijska ura: Mleko in mlečne pijače (inž. Erpič Jože). — 17.30: Citraški trio »Vesna«. — 18.15: Prenos šmarnic iz frančiškanske cerkve. — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objave. — 20: Razigrani zvoki (plošče). — 20.30: Slovenski vokalni kvintet. — 21.15: Šramelkvartet »Murnček«. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

Ponedeljek, 6. maja: 7: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Poročila. — 12.00: Koroške pesmice (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Radijski orkester. — 14: Poročila. — 18: Zdravstveno predavanje: Telesna in duševna občutljivost (dr. Božena Zajc-Lavričeva). — 18.20: Veseli utrinki (plošče). — 18.40: Srednjeveško lončarstvo v Sloveniji (dr. Rajko Ložar). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objave. — 19.45: Več manire — pa brez zamere (Fran Govekar). — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15:

Večerni koncert radijskega orkestra.

Torek, 7. maja: 7.00: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Vesele plošče. — 11: Šolska ura: Pokrajinska oddaja z Jesenic (izvajala bo ljudska šola, vodil pa Leon Pibovec, šolski upravitelj). — 12.00: Za boljšo voljo (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Radijski orkester. — 14: Poročila. — 18: Operetni napevi (plošče). — 18.40: Dušeslovne prvine našega gospodarstva (dr. France Veber). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objave. — 19.50: Deset minut zabave (Fran Lipah). — 20: Dvořak: Rusalka, fantazija po operi (plošče). — 20.20: Rezervirano. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Griegova ura (radijski orkester).

Sreda, 8. maja: 7: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Vesele plošče. — 12: Veseli češki godci (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Šramel »Štirje fantje«. — 14: Poročila. — 18: Mladinska ura: a) Slovenski literarni zemljevid IV, Notranjska (prof. Fran Vodnik); b) Malo telesne vzgoje (Zor). — 18.40: Izlet v Prešernovo domačijo (Planina France). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objave. — 19.50: Potopljeni rastlinski svetovi (dr. Maks Vraber). — 20.00: Cerkevni pevski zbor z Ježice. — 20.45: Bolgari pojo in igrajo (plošče). — 21.15: Klavirski koncert Jadvige Štrukelj-Poženelove. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Po daljnih krajih in deželah (plošče).

Četrtek, 9. maja: 7: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Vesele plošče. — 12: Nekaj lažje komorne glasbe (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Harmoniko bo igral Rudolf Pilih. — 14.00: Poročila. 18: Pester spored radijskega orkestra. — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objave. — 19.50: Deset minut zabave.

— 20: Oktet združenja državnega učiteljskega. — 20.45: Reproduciran koncert simfonične glasbe. Dvořak: Slovanski plesi (orkester češke filharmonije). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Vsakemu nekaj (radijski orkester).

Petek, 10. maja: 7.00: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Vesele plošče. — 11: Šolska ura: Proslava materinskega dne (prva dekliška meščanska šola v Ljubljani) — 12: Za naše prijatelje (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Radijski orkester. — 14: Poročila. — 14.10: Tedenski pregled Tujskoprometne zveze. — 18: Ženska ura: Ali se more žena uveljaviti v vsaki obrti (Francka Grudnova). — 18.20: Slike iz narave (plošče). — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objave. — 19.50: Socialna pogodba med Jugoslavijo in Francijo (Joško Rozman). — 20: Rossinijeva komorna glasba za pihala (izvajali bodo Korošec - flauta, Gregorc - klarinet, Moravec - rog, Loparnik - fagot). — 20.45: Iz opernega sveta (radijski orkester). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za ples (plošče).

Sobota, 11. maja: 7: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Vesele plošče. — 12: Plošča za ploščo. — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Plošča za ploščo. — 14: Poročila. — 17: Otroška ura: a) Manica Komanova kramlja z birmanci; b) Mita Sičeva igra na harmoniko. — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Radijski orkester. — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objave. — 20: Zunanjepolitični pregled (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: »Razburjenje na Olimpu«. Stare osebe v sodobni obleki, stara zgodba v današnjem času. Napisal Mirko Ljubič. Izvajali bodo člani radijske igralske družine. — 22: Napovedi. — 22.15: Radijski orkester.

MALI OGLASI

Naslovi inserentov oglasov s šiframi ostanejo strogo tajni

SAMSKEGA HLAPCA

h konjem in enega k volom, takoj sprejme oskrbništvu graščine Novikloster p. Sv. Peter v Savinjski dolini. Plača po dogovoru. 112

PREKLIC

Podpisani Modic Anton, posestnik iz Gline, št. 3, p. Nova vas pri Rakeku preključujem in obžalujem vse žalivke in klevete, ki sem jih izrekel o Jožefi Hren, hčerki posestnika iz Gline št. 5, p. Nova vas pri Rakeku in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenske tožbe zoper mene. Modic Anton, posestnik, Glina št. 3, p. Nova vas pri Rakeku. 111

SAMO Din 98.—

- 63719 Po ceni in dobra zapetna ura Shock Proof, lepo kromirano ohišje s svetlečimi številčkami in kazalec. Din 98.—
63796 Ista z anker kolesjem na kamne tekoča s sekundnim kazalcem. Din 185.—
63710 Ista s prima anker kolesjem na 15 kamnov s sekundnim kazalcem. Din 260.—

Zahtevajte cenik, zastoj in poštne prosto.

H. SUTTNER, Ljubljana 6

Lastna profokolirana tovarna ur v švic.

PREKLICNA IZJAVA!

Podpisani preključujem vse, kar sem govoril proti Kovačiču Bogomiru, njegovi ženi Ani in Francu Leskovarju ter se jim zahvaljujem za odstop od sodnega pregona Poljčane, dne 2. aprila, Potisk Alojz. 110

DOLGOROČNO POSOJILO,

ako rabite, ne odlašajte, temveč se zglasite čim prej pri zastopstvu »Iranilnice in posojilnice »Moj dom« v Celju, Gregorčičeva ulica 3. Za odgovor priložite za 3 din znak.

STAR NIKELJ

plača najvišje Metalia, Gosposvetska 16. 109

VSAKOVRTNO ZLATO IN SREBRO

najdražje plačuje draguljar Ackermann K. nasl., Ptuj, Krekova. 60

NOV REDILEN PRAŠEK

»REDIN« za prašiče. — Vsak kmetovalec si lahko hitro in z majhnimi stroški zredi svoje prašiče. Zadostuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 6 din, po pošti 12 din, 3 zav. po pošti 24 din, 4 zav. po pošti 30 din. Mnogo zahvalnih pism. Prodaja drogerija KANC, Ljubljana, Židovska ul. **MOŠTOVA ESENCA „MOSTIN“** Z uaso umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z majhnimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekl. za 150 litrov din 20.—, po pošti din 35.—, 2 steklenici po pošti din 55.—, 3 steklenice po pošti din 75.—.

Pažite, pravi »Redin« in »Mostin« se dobi samo z gornjo sliko in ga prodaja za kranjski del Slovenije drogerija KANC, Ljubljana, Židovska ul. 1 a. Za štajerski del Slovenije in Prekmurje pa samo drogerija KANC, Maribor, Gosposka ulica 34.

VSE POLJSKE IN HIŠNE MIŠI

sigurno uniči »BARIN«. Za en zavoj pošljite 25 din na Mirka Štuhca, Ivanjkovci. 108

MEINEL HEROLD 25. 03. 1911. TIVORNICE GLASO
ZAHTEVATE BREZPLAČNO CENIK
HRETELACE N. SLOV. V. LUBJANA. **MARIBOR 104**

POMAGAL VAM BO

znani pisec in raziskovalec okultnih ved F. T. Karmah vam brezplačno napove Vašo bodočnost. Razen važnih dogodkov iz preteklosti vam pove tudi vse vaše odnose do ljudi, zakona, toterije, trgovine in vseh važnejših dogodkov sedanjosti. Njegov nasvet vam bo prinesel zaželene uspehe v življenju. Zahvalne izjave, ki jih vsak dan prejema z vsega sve-

ta, dokazujejo nenavadno zanesljivost njegovih napovedi. Postavite mu nekaj važnejših vprašanj, ki Vas zanimajo, in sporočite mu točne rojstne podatke. Vse napovedi o Vašem življenju, ki so zgoraj omenjene, boste dobili popolnoma brezplačno, če boste pri piscu kupili njegovo najnovejšo knjigo »Naš život i okultne tajne«. Knjiga stane samo Din 30.—, denar pa se pošilja na ček, račun št. 17455, na točni in stalni naslov: F. T. Karmah, Zalec.

ZA POMLAD

dobra in trajna obutev

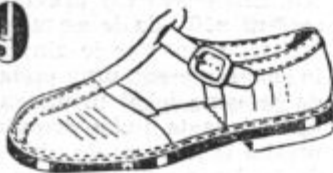
49

5451-63805

Otroški čevlji iz telečjega boksa. Praktični in udobni. Mera 2 din 69.—, mera 3 din 79.—.

49

5761-03802

Otroške gibljive sandale iz močnega usnja z lepim okrasom in zapono preko narta. Mera 2 din 59.—, mera 3 din 69.—, mera 4 din 79.—.

49

8222-48801

Otroški nizki čevlji iz močnega boksa z neraztrgljivimi gumastimi podplati. Za živahne otroke ni boljše in trpežnejše obutve. Mera 3 din 59.—, mera 4 din 69.—.

69

5842-64832

Priljubljeni otroški nizki čevlji iz laka z usnjenimi podplati. Zapenjajo se na zaponko. Mera 3 din 79.—.

99

4624-44655

Dekliški čevlji na vezalke iz močnega usnja z usnjenimi podplati. Izdelujemo jih v črni in rjavi barvi.

49

3805-9644

Lepe domače copate iz somota, podložene s klobučevino, z usnjenimi podplati in niskimi petami. Izdelujemo jih v rjavi in črni barvi.

69

2405-6553

Udobni in lahki čevlji iz diffina, s polvisoko peto. Zelo prikladni za pisarno in sprehode.

99

2915-64637

Praktični in močni ženski čevlji iz boksa, na zapono, z usnjenimi podplati in petami.

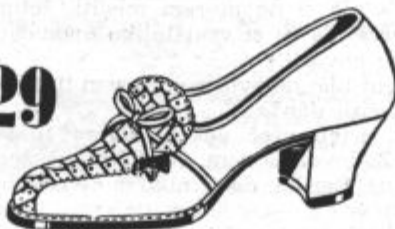
129

2875-66119

Okusni ženski čevlji iz laka, kombinirani s semišem, s polvisokimi petami. Za večer in sprehode.

129

2625-44154

Zelo udobni ženski čevlji iz finega telečjega boksa, preko narta okrašeni z okusnim jezikom. Izdelujemo jih v črni in rjavi barvi.

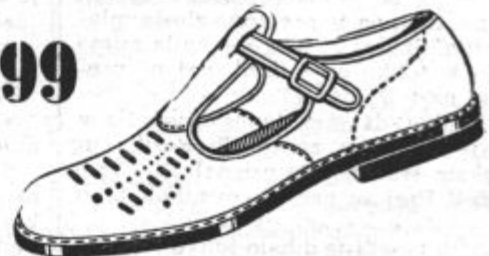
129

6305-64207

Čevlji iz prvovrstnega semiša, okrašeni z lakom na zunanji strani in na nartu.

99

2967-44800

Lahke moške usnjene sandale iz mehkega usnja z usnjenimi podplati in petami.

149

2927-44650

Močni moški čevlji za štrpac, izdelani iz boksa, z usnjenimi podplati in petami.

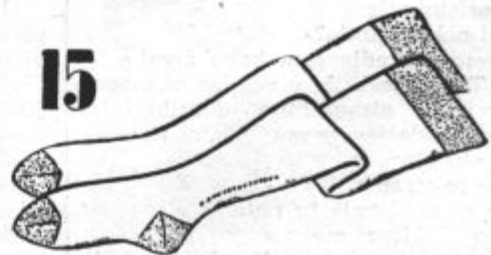
169

3359-44722

Trpežni moški čevlji iz boksa z močnimi na rom šivanimi podplati in petami.

15

»SEKA«

Poceni in trpežne ženske nogavice iz umetne svile. Izdelujemo jih v vseh barvah in nijansah.

Atota